

автономного устрою. Румунська влада послідовно проводила політику колонізації та румунізації краю, що суперечило інтересам українців та призводило до постійного напруження як у соціальному, так і національному вимірах.

Література

1. Адамчук І. Боротьба за державно-територіальний статус Північної Буковини, Аккерманського, Ізмаїльського і Хотинського повітів Бессарабії, острова Зміїного та Закарпатської України в 1917-1947 рр. Історико-правове дослідження: монографія / І. Адамчук. – К.: Атіка, 2007. – 160 с.
2. Губань Р. Вхідження Бессарабії та Північної Буковини до складу Румунії (історико-правовий аспект) / Р. Губань // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2014. – № 2. – С. 5-8.
3. Історія України: Документи. Матеріали. Посібник / Уклад., та комент. В. Ю. Короля. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 448 с.
4. Рендюк Т. Становище українців Північної Буковини у складі Великої Румунії у 1918 – 1940 рр. / Т. Рендюк // Краєзнавство. – 2011. – № 4. – С. 246-254.

Ірина Віталіївна Кузіна – студентка I курсу Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Юрій Григорович Осадчий** – професор кафедри
юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного
університету внутрішніх справ, доктор історичних наук, професор

ПЛАНИ ДИРЕКТОРІЇ ЩОДО РОЗБУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Питання про перспективи розвитку державно національного будівництва України розглянула так звана «Державна нарада», яка відбулася 12-14 грудня 1918 р. у Вінниці, де тоді перебувала штаб-квартира Директорії. У нараді, крім членів Директорії, взяли участь представники українських соціалістичних партій. Після гострої дискусії учасники наради поділилися на два табори, один із яких стояв за «європейську» модель державного устрою, пов'язану із принципом розподілу влади, розвитком парламентаризму (в українському контексті – скликання Установчих зборів), а інший пропонував взяти на озброєння ідею «республіки Рад». Першу точку зору, зокрема, відстоював С. Петлюра, другу – В. Вінниченко. У кінцевому підсумку учасники

наради прийшли до компромісу, тобто обрали «третій шлях», який полягав у прагненні створити вертикаль трудових мас: на місцях – губернські і повітові, а в центрі – Конгрес трудового народу [1, 383].

«Трудовий принцип» розбудови держави, узгоджений на вінницькій нараді, Директорія конкретизувала у своїй Декларації від 26 грудня 1918 р. У ній зазначалося, що влада в УНР «повинна належати тільки класам працюючим – робітництву і селянству, тим класам, що здобули владу своєю кров'ю, а класи нетрудові, експлуататорські, які живляться і розкошують з праці класів трудових, які нищили край, руйнували господарство, не мають права голосу в порядкуванні державою» [2, 115].

5 січня 1919 р. Директорія затвердила «Інструкцію для виборів на Конгрес трудового народу України». За нею обиралися 528 делегатів: 377 – від селян, 88 – від робітників і 33 – від трудової інтелігенції. Виборчих прав були позбавлені не тільки капіталісти та поміщики, але й частина інтелігенції: професори, адвокати, лікарі, педагоги середніх шкіл тощо. Дістали виборче право представники інтелігенції, які мали безпосередні стосунки з народом (лікарські помічники, фельдшери, вчителі народних шкіл, службовці канцелярій та інші). Передбачалося окреме представництво Всеукраїнського залізничного з'їзду і Всеукраїнського поштового з'їзду (відповідно 20 і 10 делегатів), та ще 65 делегатів повинна була репрезентувати Західноукраїнська Народна Республіка (ЗУНР). Таким чином, усього на Конгрес мали бути обрані 593 особи. Запланований склад делегатів Конгресу давав підстави його організаторам розраховувати, що на ньому справді відбудеться передача влади трудовому народові – і тим самим буде реалізовано один з основних ідеалів революції [3, 77].

Вибори делегатів Конгресу відбувалися в занадто стислий термін з 12 по 15 січня. Нерівним був не тільки розподіл мандатів, а й сам порядок обрання: селяни обиралися на повітових селянських з'їздах, «трудова інтелігенція» – тільки на губернських. Досить пасивно до виборів поставились робітництво й селянство. На час виборів до Конгресу частина Лівобережжя вже була захоплена радянськими військами, на решті території селянство та робітництво вели війну з військом УНР, отже було не до виборів.

На загальноукраїнський форум врешті-решт прибуло всього 300 делегатів – тобто фактично половина складу, що спочатку передбачався. Перша сесія Трудового конгресу відбулася 23–28 січня 1919 р. у Києві. Найбільшою фракцією була есерівська, селянська. Але вона поділялася на три течії: ліву – «боротьбисти», які стояли за радянську владу; праву, які відстоювали демократичний соціалізм; і центр (під проводом М. Грушевського), що зайняв середню позицію між правою та лівою і настоював на передачі влади трудовим радам селянських і робітничих депутатів. Провідною і спрямовуючою силою Конгресу стала фракція УСДРП, за якою пішла більшість делегатів [1, 384].

У ході роботи Конгресу було реалізовано спробу вільного обговорення альтернативних варіантів державотворення. Висловлювалися різноманітні пропозиції – від передачі влади робітничим і селянським Радам і негайного проголошення України соціалістичною республікою до формування так званого «Малого Конгресу» з повноваженнями «верховної влади».

На рішення Трудового конгресу значною мірою вплинув наступ радянських військ на Київ, розгорнутий у січні 1919 р. В умовах наближення фронту Конгрес на останньому засіданні 28 січня ухвалив «Закон про форму влади в Україні». Він підтверджував статус Директорії як «верховної влади», щоправда, тимчасової – до скликання наступної сесії Трудового конгресу [2, 117].

Конгрес трудового народу був останньою спробою Директорії закласти основи державного будівництва в Україні. Через більшовицький наступ Конгрес не тільки припинив свою роботу, але і фактично саморозпустився. Він вже ніколи не збирався. Більше того, політичні умови не дали можливості Директорії втілити в життя навіть те, що було започатковано Конгресом.

2 лютого 1919 р. Директорія змушена була під ударами збройних формувань більшовиків залишити українську столицю.

Література

1. Історія державності України. / За заг. ред. Бандурки О.М., Ярмаша О.Н. – Х.: ТОВ «Одіссей», 2004. – 608 с.
2. Копиленко О.Л., Копиленко М.Л. Держава і право України. 1917-1920: Навчальний посібник. – К.: Либідь, 1997. – 208 с.
3. Ткач М.Ю. Трудовий конгрес України. К.: Альтернатива, 2005. – 189 с.

Владислав Михайлович Лисенко – студент I курсу факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Світлана Сергіївна Шоптенко** – доцент кафедри
юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного
університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО СУДДІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Конституція України закріпила, що правосуддя в Україні здійснюється професійними суддями, які виконуючи свої обов'язки забезпечують повний, всебічний, об'єктивний та своєчасний розгляд та вирішення адміністративних, господарських, кримінальних, цивільних справ та справ про адміністративні правопорушення. Враховуючи вплив